

ת"פ 53089/01/13 - מע"מ חדרה נגד פרלין של מאפה בע"מ, נפתלי רוקח

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 53089-01-13 מע"מ חדרה נ' פרלין של מאפה בע"מ ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופטת רקפת סגל מוהר
מאשימה	מע"מ חדרה
נגד	
נאשמים	1. פרלין של מאפה בע"מ 2. נפתלי רוקח

החלטה

בהמשך להחלטתי האחרונה מיום 29.7.15 ולאור הודעת ב"כ הנאשמים המתבססת על תשובת רואה החשבון מר אלי טובול (מי שמונה על ידי בית המשפט בהליך פירוקה של נאשמת 1 כבעל תפקיד לבדיקת תביעות חוב שהוגשו מטעם עובדיה), **שקלתי את בקשת ב"כ הנאשמים לביטול כתב האישום בתיק זה מטעמים של הגנה מן הצדק והחלטתי לדחותה.**

ואלה הם נימוקי:

סעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982 מאפשר את ביטולו של כתב אישום מקום בו הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית. ככלל, טענה לביטול כתב האישום מכח דוקטרינת ההגנה מן הצדק תתקבל, אך במקרים חריגים בהם התנהלות הרשות היא כה נפסדת, עד כי לא ניתן לנהל את ההליך הפלילי בצורה הוגנת:7

"עיקר עניינה של ההגנה מן הצדק הוא בהבטחת קיומו של הליך פלילי ראוי,

צודק והוגן. בעיקרון עשויה אפוא ההגנה לחול בכל מקרה שבו קיומו של

ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות כפי שזו נתפסת

בעיניו של בית-המשפט. מטרת החלטה של ההגנה היא לעשות צדק עם הנאשם,

ולא לבוא חשבון עם רשויות האכיפה על מעשיהן הנפסדים. ואולם לרוב (אם כי לא תמיד) תיוחס הפגיעה בצדקתו ובהגינותו של ההליך הפלילי להתנהגות נפסדת של הרשויות, ובמקרים כאלה אכן מוטל על בית-המשפט לבקר את מהלכיהן. ברם לא כל מעשה נפסד שעשו הרשויות החוקרת או המאשימה או רשות מעורבת אחרת יצדיק את המסקנה שדין האישום להתבטל מטעמי הגנה מן הצדק בין מפני שבאיזון בין האינטרסים הציבוריים המתנגשים גובר העניין שבקיום המשפט, ובין (וזה כמדומה המצב השכיח) מפני שבידי בית-המשפט מצויים כלים אחרים לטיפול בנפסדות מהלכיהן של הרשויות. ביטולו של ההליך הפלילי מטעמי הגנה מן הצדק מהווה אפוא מהלך קיצוני שבית-המשפט אינו נזקק לו אלא במקרים חריגים ביותר... (ע"פ 4855/02 מ"י נ' ד"ר איתמר בורוביץ).

שאלת החלתה של הגנה מן הצדק על מקרה נתון טעונה בחינה בת שלושה שלבים: **בשלב הראשון** על בית-המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים שננקטו בעניינו של הנאשם ולעמוד על עוצמתם במנותק משאלת אשמתו או חפותו. **בשלב השני** על בית-המשפט לבחון אם בקיומו של ההליך הפלילי חרף הפגמים יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות. בשלב זה נדרש בית-המשפט לאזן בין האינטרסים השונים, תוך שהוא נותן דעתו על נסיבותיו הקונקרטיות של ההליך שבפניו. בתוך כך עשוי בית-המשפט לייחס משקל, בין היתר, לחומרת העבירה המיוחסת לנאשם; לעוצמת הראיות (הלכאוריות או המוכחות) המבססות את אשמתו; לנסיבותיהם האישיות של הנאשם ושל קורבן העבירה; למידת הפגיעה ביכולתו של הנאשם להתגונן; לחומרת הפגיעה בזכויות הנאשם ולנסיבות שהביאו לגרימתה; למידת האשם הרובץ על כתפי הרשות שפגעה בהליך או בנאשם וכן לשאלה אם הרשות פעלה בזדון או בתום-לב.

בשלב השלישי, מששוכנע בית-המשפט כי קיומו של ההליך אכן כרוך בפגיעה חריפה

בתחושת הצדק וההגיונות, עליו לבחון אם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים ומידתיים יותר מאשר ביטולו של כתב-האישום. בין היתר, עשוי בית-המשפט לקבוע כי הפגיעה שנגרמה לנאשם, אף שאינה מצדיקה את ביטול כתב-האישום שהוגש נגדו, מצדיקה היא את ביטולם של אישומים ספציפיים, או תהא ראויה להישקל לטובתו בקביעת עונשו, אם יורשע.

כפי שכבר ציינתי בהחלטותי הקודמות, עוד ביום 9.10.13 הודה נאשם 2, מי ששימש כמנהלה הפעיל של נאשמת 1 בתקופה רלבנטית, בכל עובדות כתב האישום.

סימום של ההליך בתיק זה התעכב עד כה בעקבות נסיונות ב"כ הנאשמים להביא לידי איתור פרטי חובות לקוחותיה הגדולים של נאשמת 1 (המצויה בהליך פירוק) שטרם שולמו לה ואשר חלקם - כך לטענתה - יכול היה לשמש את הנאשמים לשם הסרת המחדלים נשוא העבירות המיוחסות להם בכתב האישום. על פי ההלכה הפסוקה, הסרת המחדלים בעבירות מסוג זה, מהווה שיקול משמעותי בגזירת העונש.

אכן, לנוכח צו הפירוק שניתן לחברה עוד ביום 22.10.12, היה זה תפקידו של הכנ"ר לפעול לשם איתור פרטי החובות הללו ואולם מהתייחסות באת כוחו להחלטתי מיום 7.12.14, כמו גם ממכתבו של רה"ח מר אלי טובול מיום 3.8.15 (מי שמונה על ידי בית המשפט במסגרת הליך הפירוק כבעל תפקיד לבדיקת תביעות חוב שהוגשו מטעם עובדי הנאשמת 1 בלבד), אני למדה כי נאשם 2 אשר התבקש על ידי שניהם להמציא אסמכתאות לטענותיו בדבר עצם קיומם של חובות אלה, לא עשה בעניין זה דבר מלבד העלאת הטענות ומסירת פרטי רואה החשבון אשר ייצג את נאשמת 1 בשעתה.

במכתבו הנ"ל מיום 3.8.15 ציין רה"ח טובול כי לצורך ביסוס טענותיו, על נאשם 2 לפנות אל בית המשפט ולבקש צו שיורה ללקוחותיה של נאשמת 1 (רשתות השיווק "שופרסל" ו"הריבוע הכחול") להציג בפניו את כרטיסות הנהלת החשבונות שלהן.

נאשם 2 לא הצליח לשכנעני כי הוא עשה את כל שהיה לאל ידו לעשות לשם ביסוס טענותיו באופן שיאפשר לכנ"ר לברר את אמיתותן ופרטיהן. טענותיו בהקשר זה התמצו באמירה לפיה מסמכי הנהלת החשבונות של נאשמת 1 נזרקו על ידי בעלי הבנין בו היא פעלה וכי סכום החובות שהוא טוען להם נשען על מחזורי מכירות קודמים. הא ותו לא.

בשלב הראשון של בחינת השאלה האם נפל פגם באופן התנהלותה של הרשות, אני סבורה כי פגם מסוים אכן נפל באופן התנהלות הכנ"ר אשר הסתפק עד כה בפניה כתובה אל לקוחות הנאשמת 1 (שלא השיבו לו) ואף התעלם מהחלטתי האחרונה מיום 29.7.15 בה הוריתי לו להודיעני האם נתקבל מענה כלשהו לפניותיו אל אותם לקוחות לשם ברור שאלת קיומם של החובות הנטענים.

עם זאת, כך לטעמי - אין מדובר בפגם שהביא לפגיעה כלשהי ביכולת הנאשמים להתגונן מפני האשמה המיוחסת להם בתיק זה, שהרי נאשם 2 הודה זה מכבר כי ביצע את העבירות שבכתב האישום וטענותיו מכוונות כנגד הפגיעה ביכולתו להסיר את המחדלים - נושא הקשור לשלב של קביעת העונש. בנוסף לכך וכפי שציינתי לעיל - לנאשם 2 תרומה משמעותית לקושי באיתור פרטי החובות הנטענים של לקוחות הנאשמת 1.

סוף דבר, דעתי היא כי דין הבקשה להידחות שכן גם אם נפל פגם מסוים באופן התנהלות הכנ"ר במקרה זה, הרי שאין הוא יורד לשורשו של עניין ולטעמי ניתן יהיה לרפאו במידה מסוימת בשקילתו לטובת הנאשמים, בשלב בו יהא עלי לקבוע את עונשם.

הצדדים יתייצבו בפני המשך הדין בתיק זה ביום 2.11.15 בשעה 09:30.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים ותעדכן את יומני.

ניתנה היום, כ"ד תשרי תשע"ו, 07 אוקטובר 2015, בהעדר הצדדים.